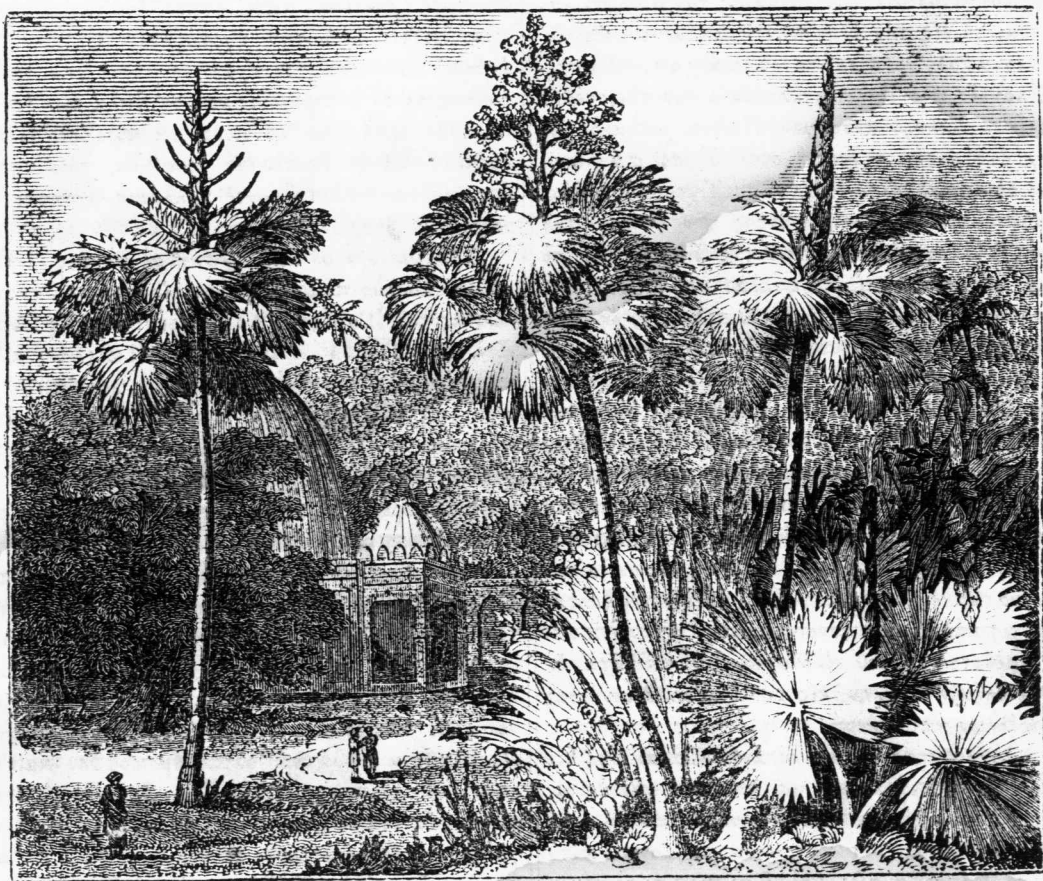

Η ΤΑΛΙΠΑΤΕΑ ΤΗΣ ΤΑΠΡΟΒΑΝΗΣ.

Ταλιπατέα εις διαφόρους 'Ηλικίας.

ΟΛΙΓΑ εἰς τὸ φυτικὸν βασίλειον εἶναι ἀξιολογώτερα καὶ ωραιότερα, ἢ ἐπαφελέστερα εἰς τὸν ἄνθρωπον, παρὰ τὸ δένδρον Ταλιπατέα, τὸ ὁποῖον εἶναι φοῖνικος εἶδος εἰς τὴν νῆσον Ταπροβάνην καὶ τὴν Μαλαβαρικὴν παραλίαν γινόμενον. Κατὰ μὲν τὸν Ῥοβέρτον Νόξ εἶναι ἰσοπαχὴς καὶ ἰσοῦψης μὲ ἰστὸν караβίου, ὁ δὲ Κορδινέρος περιγράφει αὐτὴν ἀκριβέστερον, λέγων ὅτι μία τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐμέτρησεν ἦτον ἑκατὸν πόδας ὕψηλὴ, πέντε δὲ πόδας τὴν περιφέρειαν πλησίον τῆς γῆς. Κορμὸν τὸ δένδρον τοῦτο ἔχει εὐθύτατον, ὁ ὁποῖος βαθμηδὸν ἐλαττοῦται ὅσον ἀναβαίνει, ὥστε ἡ περιφέρεια τοῦ ἄνω μέρους εἶναι μόλις τὸ ἡμισυ τῆς κατὰ τὴν βάσιν δύναμιν ἔχει ἀρκετὴν ν' ἀνδίσταται εἰς τοὺς πλέον σφοδροὺς τροπικοὺς ἀνέμους. Στερεῖται δὲ ἀπὸ κλάδους, καὶ τὰ φύλλα φύονται μόνον ἐκ τῆς κορυφῆς. Τῶν φύλλων τούτων τόσον παμμεγέθους εἶναι ἡ διάμετρος, ὥστε δύνανται νὰ σκεπασῶσι δέκα ἢ δώδεκα (ὁ Νόξ λέγει ἀπὸ δεκαπέντε ἕως εἴκοσι) ἀνθρώπους, πλησίον ἀλλήλων ἰσταμένους. Τὸ ἄνθος τῆς Ταλιπατέας, τὸ ὁποῖον ἐκφύεται ὑπεράνω τῶν φύλλων, εἶναι κατὰ πρῶτον σύμπλεγμα στιλπνῶν κιτρίνων λουλουδιῶν, τερπνοτάτων μὲν εἰς τὴν ὄρασιν, ἀλλ' ὁσμὴν ἀφιέντων παραπολλὰ δυνατὴν καὶ ὀριμεῖαν. Πρὸ τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ τὸ

ἄνθος εἶναι περικλεισμένον εἰς σκληρὸν φλοιὸν, ὅστις, τοῦ ἄνθους ἐξαπλουμένου, ἐκρηγνύεται μὲ ὀξὺν κρότον. Τὸ ἄνθος ἀναβαίνει πυραμοειδῶς εἰς μέγα ὕψος, δέκα πολλάκις καὶ δεκαπέντε πήχεις. Ἐξ αὐτοῦ δὲ προκύπτει ὁ καρπὸς ἢ οἱ σπόροι, οἵτινες εἶναι μὲ κεράσια ἰσομεγέθεις, καὶ πολυαριθμότατοι, πλήν ὄχι βρώσιμοι, ὡς σπόροι μόνον χρησιμεύοντες πρὸς πληθυσμὸν τοῦ δένδρου. Φαίνεται δὲ ὅτι οἱ ἐντόπιοι δὲν σπεύρουν αὐτοὺς, ἀλλ' ἀφίνουνσι τὸ ἔργον τοῦτο ὅλως διόλου εἰς τὴν φύσιν. Τὸ ἄνθος καὶ ὁ καρπὸς ἅπαξ μόνον γίνονται ἐφ' ἑκάστου δένδρου. Ἡ ἐμφάνισις αὐτῶν προμηνύει ὅτι τὸ δένδρον ἐγήρασε· κατὰ δὲ τοὺς ἐντοπίους γηράσκει εἰς ἑκατὸν ἔτη· ἀλλ' ὁ Ριβεῦρος, Πορτογάλλος σύγγραφεὺς, λέγει, εἰς περίπου τριάκοντα, τὸ ὁποῖον καὶ φαίνεται ὀρθότερον. Εὐθὺς ὅταν ὁ καρπὸς ἢ οἱ σπόροι ὠριμάσῃσι, τὸ δένδρον ξηραίνεται καὶ φθείρεται τόσον ταχέως, ὥστε μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἐβδομάδας πίπτει καὶ σήπεται καταγῆς. Ὁ Νόξ βεβαιώνει ὅτι, ἂν τὸ δένδρον κοπῇ πρὶν κάμῃ σπόρους, ἡ ἀφθὼνως περιεχόμενη ἐντὸς αὐτοῦ ψίχα ἢ ἐντερῖων ἔσται βρεπτικὴ καὶ ὑγιεινὴ· προσθετεῖ δὲ ὅτι οἱ ἐντόπιοι λαμβάνουν τὴν ψίχαν ταύτην, καὶ κοπανίζοντες αὐτὴν εἰς ἰγδία, κάμνουν κολλύρια ἐκ τοῦ ἀλεύρου τῆς, τῶν ὁποίων ἡ γεύσις

ομοιάζει παραπολύ με τὴν τοῦ σιτίνου ἄρτου. Ἄλλο τι γνωστότερον εἶναι ὅτι ἀπὸ τὰ ἐντὸς τοῦ δένδρου κατασκευάζεται τὸ εἰς τὴν Εὐρώπην πεμπόμενον, καὶ δι' ἀσθενεῖς στομάχους θρεπτικώτατον, σάγον. Τὸ στέλεχος ἢ ὁ κορμός τῆς Ταλιπατέας, ὡς ὁ τῶν πλειοτέρων φοινίκων, εἶναι σκληρότατος μὲν ἐξωθεν, μαλακός δὲ καὶ σπογγώδης ἐντὸς. Σκευάζουσι δὲ τὸ σάγον, κτυποῦντες τὸ σπογγώδες μέρος τοῦ στελέχους εἰς ἰγδίον τι, καὶ τοιουτοτρόπως προμηθεύοντες τὴν συνιστάσαν αὐτὸ ὕλην. Ἀλλὰ, μ' ὅλα ταῦτα, τῆς Ταλιπατέας τὸ μέγα ὄφελος συνίσταται εἰς τὰ φύλλα. Ἐπὶ τοῦ δένδρου τὰ φύλλα ταῦτα ἔχουν, ὅταν ἐκταθῶσιν, ὠραῖον, βαθὺ πράσινον χρῶμα· τὰ μᾶλλον ὁμῶς χρησιμεύοντα κόπτονται πρὶν ἐξαπλωθῶσιν, ἔχουν δὲ καὶ φυλάττουν δι' αἰῶνας ὡχρὸν βαθὺ κίτρινον χρῶμα, ὅχι ἀνόμοιον μετὰ τοῦ παλαιοῦ περγαμηνῷ χάρτου. Πρὸς χρῆσιν ἐτοιμάζονται μετὰ τρόπον ἀπλούστατον· τρίβονται μετὰ σκληρὰ λεῖα τεμάχια ξύλου, τὰ ὁποῖα ἐκθλίβουν πᾶσαν τὴν μένουσαν ὑγρασίαν, καὶ αἰξάνουσι τὸ εὐλύγιστον αὐτῶν, τὸ καὶ φύσει μέγιστον. Τοῦ θαυμασίου τούτου φύλλου τὴν κατασκευὴν καὶ τῶν ἰνῶν αὐτοῦ τὴν διάταξιν ἐμπορεῖ τις κάλλιον νὰ ἐννοήσῃ θεωρῶν τὴν ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ παρόντος ἄρθρου εἰκονογραφίαν. μάλιστα δὲ κατὰ τὴν ἐκ δεξιῶν κόγχην, εἰς τὴν ὁποίαν δεικνύεται καὶ ἡ τῶν φύλλων κατασκευὴ.

Αὐτοῦ θέλουσιν παρατηρήσειν οἱ ἀναγνώσταις μας ὅτι εἶναι καμωμένον ἀπαράλλακτα ὡς ῥιπίδιον, καὶ ὡς ῥιπίδιον ἐμπορεῖ νὰ κλείεται ἢ νὰ ἐκτείνεται, καὶ μετὰ σχεδὸν τόσον ὀλίγον κόπον. Τῶντι μεταχειρίζονται αὐτὸ ὡς ῥιπίδιον οἱ Ταπροβαναῖοι, καὶ εἶναι προσίτι τὸ μόνον ἀλεξιβροχον καὶ σκιάδιόν των· πρὸς τούτοις ἐξ αὐτοῦ μόνου κάμνουσι τὰς σκηνάς των· ἀφοῦ δὲ τὸ κόψωσιν εἰς λωρίδας, γράφουν ἐπ' αὐτοῦ ἀντὶ χαρτίου.

Τόσον ἐλαφρὸν εἶναι τὸ φύλλον τοῦτο, ὥστε ἐν ὀλόκληρον δύναται τις νὰ βαστάξῃ εἰς τὴν χεῖρα· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐξ αἰτίας τοῦ ὑπερβολικοῦ μεγέθους ἤθελε φέρειν δυσκολίαν ἀνοιγόμενον, διὰ τοῦτο κόπτουν ἐξ αὐτοῦ τμήματα οἱ ἐντόπιοι, δι' ὧν σκεπάζονται ἀπὸ τὰς καυστηρὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, ἢ ἀπὸ τὰς βροχάς. Κρατοῦσι δὲ πάντοτε τὸ στενὸν μέρος ἐμπροσθεν, ὥστε οἱ αὐτὸ μεταχειριζόμενοι εὐκολώτερον νὰ διαπερνῶσι τὰ εἰς τὴν χώραν των ἀφθονα δάση. Λαβίδας δὲν μεταχειρίζονται, ἀλλὰ κρατοῦσι τὰς δύο πλευράς τοῦ φύλλου. 'Τούτο,' λέγει ὁ Νόξ μετὰ τὸν ἀλλόκοτον αὐτοῦ τρόπον, 'εἶναι θαυμαστόν ἐλεος, τὸ ὁποῖον ὁ Παντοκράτωρ Θεὸς ἐπεδαφίλευσεν εἰς τοὺς πένητας τούτους καὶ γυμνοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὴν βροχερὰν ταύτην χώραν!' Ὁφεῖλε νὰ προσέθῃ, κατὰ τὴν Θερίμην ταύτην χώραν, διότι εἰς τὴν Ταπροβάνην κοινῶς γίνονται θέρμαι ἰσχυρόταται καὶ μακροχρόνιοι, τὸ δὲ φύλλον τῆς Ταλιπατέας προφυλάττει ἐξίσου ἀπ' αὐτὰς ὡς καὶ ἀπὸ τὴν βροχήν.

Ὅσον πολὺ νερόν καὶ ἂν ἤθελε πίσειν ἐπὶ τοῦ φύλλου, ὑγρασία ποτῶς δὲν εἰσχωρεῖ, ἀλλὰ μένει ξηρὸν καὶ ἐλαφρὸν πάντοτε. Τὰ Βρετανικὰ στρατεύματα εἰς τὸν

γενόμενον τὸ 1817 καὶ 1818 κατὰ τῶν Ταπροβαναίων πόλεμον ἐγνωρίσαν κατὰ δυστυχίαν των πόσον ἐξαιρετα προφυλάττει ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν. Τὰ τηλεβόλα τοῦ ἐχθροῦ ἦσαν ἕκαστον προμηθευόμενον ἀπὸ ταλιπάτινον φύλλον, δι' οὗ ἡ πυρόκονις καὶ τὰ ὅπλα των ἐφυλάσσοντο πάντοτε ξηρά, καὶ ἠδύναντο νὰ πυροβολῶσι κατὰ τῶν ἐχθρῶν· τὰ δὲ Βρετανικὰ τουφέκια, τοιαύτης σκέπης ἐστερημένα, καθιστάνοντο πολλάκις ἄχρηστα ὑπὸ τῶν ῥαγδαίων βροχῶν, καὶ τῆς τῶν δασῶν ὑγρασίας.

Χρησιμεύουν δὲ καὶ ὡς σκηναὶ τὰ τῆς Ταλιπατέας φύλλα, καθὼς περιεγράψαμεν εἰς τὰ περὶ τῆς Αἰχμάλωσας τοῦ Ροβέρτου Νόξ, Ἀριθ. 26 τῆς Ἀποθήκης, Σελ. 22. Τόμ. Γ'. Δύο ἢ τρία Ταλιπάτινα σκιάδια κάμνουν τοιαύτην σκέπην ἀρίστην, καὶ ἐπειδὴ μάλιστα εἶναι τόσον ἐλαφρὰ καὶ εὐμετακείμενα, (ἐκάστου διπλωμένου φύλλου ὄντος ἰσομεγέθους μ' ἀνθρώπου βραχίονα), ἀρμόζουν πρὸς τοῦτο θαυμασιώτατα. Οἱ ἄρχοντες, περιπλέον, ἔχουν τετραγώνους σκηνὰς τακτικῶς ἐξ αὐτῶν ἐσχηματισμένας. Εἰς ταύτας τὰ φύλλα εἶναι συνεβραμμένα μετὰ τρόπον εὐμορφον, βάλλονται δ' ἐπὶ ἐλαφροῦ ξυλίνου κατασκευάσματος· τὸ ὅλον ἔχει μικρότατον βάρος, καὶ στοιβάζεται εἰς πολλὰ ὀλίγον τόπον.

Διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ἀντὶ χαρτίου, κόπτονται εἰς λωρίδας, (ἡμεῖς ἴδαμεν τινὰς 15 δακτύλους μακράς, τρεῖς δὲ πλατείας), αἵτινες βυθίζονται ὀλίγην ὥραν εἰς βραστὸν ὕδωρ, τρίβονται ἐμπροσθεν καὶ ὀπισθεν ἐπάνω εἰς λεῖον κομμάτιον ξύλου διὰ νὰ γένωσιν εὐλύγιστοι, ἔπειτα δὲ ξηραίνονται καλά. Οἱ Ταπροβαναῖοι γράφουν ἢ ἐγγχαρττοῦσι τὰ γράμματα των εἰς αὐτὰς μετὰ στύλον, ἥτοι ὀξύ χαλύβδινον ἐργαλεῖον, ἔπειτα δὲ τὰς τρίβουσι μετὰ οὐσίαν τινὰ μελανόχροον, ἥτις, ἀπομένουσα εἰς τὰ σκαλισμένα ἢ ἐξεσμένα μόνον μέρη, κάμνει τοὺς χαρακτῆρας πλέον εὐαναγνώστους. Τὴν χρωματιστικὴν ὕλην ἀραιόνοῦσι μιγνύοντες αὐτὴν μετὰ ἐλαιον τοῦ κοκοκαρίου· ἀφοῦ δὲ ξηρανθῇ, δυσκόλως ἐξαλείφεται. Εἰς κοινὰς περιστάσεις γράφουν ἐπάνω εἰς τὸ φύλλον ἐνὸς ἄλλου φοίνικος, ἀλλὰ τὸ ταλιπάτινον μεταχειρίζονται εἰς ὅλας τὰς ἐπιστολάς τῆς κυβερνήσεως, τὰ ἀξιόλογα ἐγγράφα, καθὼς διαθήκας, πωλήσεις, κτλ., καὶ εἰς τὰ βιβλία των. Ταπροβαναῖκὸν βιβλίον εἶναι ἄθροισμα τοιούτων λωρίδων συνδεδεμένων. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ νομικοὶ καὶ οἱ σοφοὶ τοῦ τόπου τούτου εἶναι ἄμειροι χρονολογικῶν γνώσεων, ἀκολουθεῖ μεγάλη σύγχυσις ὡς πρὸς τὰς ἐτομηνίας· συχνότατα δὲ βλέπει τις Ταπροβαναῖον δικαστὴν, ὁ ὁποῖος, διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀρχαιότητα ἐγγράφου εἰς τὸ δικαστήριον παρουσιασθέντος, ὁσφραίνεται καὶ κόπτει αὐτό.

Τὸ εἰς τὴν μελάνην περιεχόμενον ἐλαιον μεταδίδει ἰσχυρὰν ὀσμὴν, ἥτις προφυλάττει ἀπὸ ἐντομα, ἀλλ' ἢ ὀσμὴ αὕτη ἀφανίζεται μετὰ τὸν καιρὸν. Ἡ Ταλιπατέα ὁμῶς φαίνεται ὅτι ἔχει ἐν αὐτῇ φυσικὴν τινα ποιότητα, ἥτις ἀποτρέπει τὴν τῶν ἐντόμων προσβολὴν, καὶ διατηρεῖ τὰ φύλλα ἀπὸ τὴν ἐκ τοῦ χρόνου φθοράν, ἀκόμη καὶ χωρὶς ἐλαίου.

Σιμὰ ὅλων τῶν προειρημένων, μεταχειρίζονται τὸ

ταλιπάτινον φύλλον οἱ Ταπροβαναῖοι καὶ εἰς τὸ νὰ καλύπτωσι τοὺς οἴκους των. Κάμνουσι δ' ἐξ αὐτοῦ καὶ πῖλους τῆς κεφαλῆς, τὰ χεῖλη τῶν ὀποίων εἶναι τόσον πλατέα ὅσον ἐκτεταμένον σκιάδιον, καὶ φοραίνονται ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἀπὸ θηλαζούσας γυναῖκας, διὰ νὰ σκεπάσωσιν ἀπὸ τὴν θερμότητα ἐαυτὰς καὶ τὰ τέκνα των.

Ἡ Ταλιπατέα δὲν εἶναι τὴν σήμερον πολλὰ κοινὸν δένδρον, καὶ σπανίως φαίνεται εἰς τὰ παράλια· εὐρίσκεται ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἰς τὰ τοῦ ἐνδοτέρου δάση, μεταξὺ ἄλλων δένδρων διεσκορπισμένη.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

Ἀρτ. 9.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΝΑΡΓΕΙΑ.

ΑΝ ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία δὲν ἦτον ἐκ Θεοῦ, πρέπει νὰ ἦτον ἐξ ἀνθρώπου. Πρέπει νὰ ἦτο σεσοφισμένος μῦθος πανούργων λαοπλάνων, ἢ ὄνειρον παραφόρων ἐνθουσιαστῶν, ἢ μίγμα τι καὶ τῶν δύο, ἂν κατ' ἀλήθειαν δὲν ἦτον ὅπως ἐπηγγέλλετο, ἀποκάλυψις ἐκ Θεοῦ.

Ἄς ἐρευνήσωμεν λοιπὸν ποία ἐκ τῶν δύο τούτων ὑποθέσεων εἶναι ἡ πιθανώτερα· τὸ Εὐαγγέλιον ἔχοντες ἐνώπιόν μας, ἃς κρίνωμεν ἐκ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, ἂν ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία φαίνεται πιθανώτερον ὅτι προῆλθεν ἐκ τοῦ Θεοῦ τῆς ἀληθείας, ἢ ἐξ ἀπλῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἦσαν ἢ ἐπίβουλοι πλάνοι, ἢ μανιώδεις ἐνθουσιασταί.

Ἄν ἐπίβουλοι ἄνδρες εἶχον συρράψειν καὶ διαδώσειν τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν, καθ' ὃν τρόπον αὐτοὶ ἔκρινον ἀρμοδιώτερον εἰς προσηλυτισμὸν, ἀναμφιβόλως ἤθελον ἐκδώσειν βιβλίον τι ὡς τοῦ Ἰησοῦ αὐτοῦ σύγγραμμα, τὰς ἀρχὰς ἐκδέτον καὶ τὰ παραγγέλματα τῆς θρησκείας του, ἀνταποκρινόμενον δὲ μὲ τὰ βιβλία τοῦ νόμου τὰ ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως συγγραφέντα. Πάντες οἱ ὅπως οὖν διατεθειμένοι νὰ δώσωσιν ἀκρόασιν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ νὰ ἐξετάσωσι τὰς Χριστιανικὰς Γραφάς, ἦτο φυσικὸν νὰ ζητήσωσι κατὰ πρῶτον (ὡς ἀναμφιβόλως πολλοὶ ἐξήτησαν) ἔγγραφόν τι τοῦ Θεμελιωτοῦ αὐτοῦ τῆς νέας θρησκείας. Ἄν λοιπὸν ὑπῆρχε πλάσμα τι, τὰ πλαστὰ βιβλία, — ἢ τουλάχιστον τὰ κυριώτερα ἐξ αὐτῶν, — ἤθελον ἐξάπαντος ἀποδοθῆναι εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς συγγραφεῖα των. Ὅλα δὲ τὰ μὴ εἰς αὐτὸν ἀποδοθέντα ἤθελον φυσικῶς τῷ λόγῳ δημοσιευθῆναι μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπισημοτέρων καὶ ἐξοχωτέρων Ἀποστόλων του.

Ἄλλ' ὡς γνωρίζει καθεὶς, πᾶν τοῦναντίον ἀληθεύει· κἀνὲν ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης δὲν ἐλέχθη ποτὲ ὅτι συνεγράφη παρ' αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ· ἀπὸ δὲ τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια δύο μόνον ἀποδίδονται εἰς τοὺς Ἀποστόλους ὡς συγγραφεῖς των· καὶ περιπλέον, ἐκ τῶν δύο τούτων μόνος ὁ Ἀγ. Ἰωάννης φημίζεται πολὺ μεταξὺ τῶν Ἀποστόλων· καθότι περὶ τοῦ Ἀγ. Ματθαίου ὀλιγώτατον ἱστορεῖται. Τὰ ἄλλα δύο Εὐαγγέλια, ὡς καὶ ἡ βίβλος τῶν Πράξεων, ἢ τὴν πρώτην ἐξάπλωσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ διηγουμένη, ἐφθασαν εἰς

ἡμᾶς ὡς τὰ πονήματα δύο ἀνδρῶν, οἵτινες φαίνεται μὲν ὅτι ἦσαν σύντροφοι τινῶν ἀπὸ τοὺς ἐξοχωτάτους ἐκ τῶν Ἀποστόλων, ἀλλὰ δὲν ἀνήκον αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἰς τὸ Ἀποστολικὸν γένος.

Πάλιν· βέβαιον εἶναι ὅτι, καθ' ὃν χρόνον ἐφάνη ὁ Ἰησοῦς, οἱ Ἰουδαῖοι προθύμως περιέμενον Χριστὸν ἢ Μεσσίαν, ὅστις νὰ χρηματίσῃ δυνατὸς ἡγεμῶν, νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Ῥωμαίων, καὶ νὰ κάμῃ αὐτοὺς ἰσχυρὸν κράτος, δεσπόζον ἐπὶ τῶν Ἑθνῶν. Τοῦτο δὲ ἀκόμη περιμένουσι μέχρι τῆς σήμερον οἱ Ἰουδαῖοι. Ἄν δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν ἐνθουσιασταὶ ἢ πλάνοι, ἢ μίγμα τι ἐξ ἀμφοτέρων, ἦτο φυσικὸν νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰς ἐπικρατούσας προσδοκίας τοῦ λαοῦ. Ἦτο φυσικὸν νὰ δημοσιεύσωσιν ὅτι ἡ ἐγγίζουσα βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἦτον ἐνδοξος κοσμικὴ αὐτοκρατορία, ὁποῖαν ἠλπίζον οἱ Ἰουδαῖοι, ἀντὶ βασιλείας μὴ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, ὡς πραγματικῶς ἐκήρυττον. Γνωρίζομεν δὲ ὅτι πάντες οἱ διάφοροι ψευδοχριστοὶ, ὅσοι ἐφάνησαν ὀλίγον τι πρὸ τῆς καταστροφῆς τῶν Ἱεροσολύμων, ἔτι δὲ καὶ μετ' αὐτήν, ἐπηγγέλλοντο ἕκαστος ὅτι ἦλθεν ὡς κοσμικὸς ἐλευθερωτὴς καὶ δορικτήτωρ, συμφώνως μὲ τὰς ἐπικρατούσας δοξάς. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξ ἐναντίας, ὅχι μόνον οὐδὲν κοσμικὸν βασίλειον διεκήρυξαν, ἀλλ' οὐδὲ κἂν ὑπεσχέθησαν κοσμικὴν τινα ἐπιτυχίαν καὶ εὐδαιμονίαν εἰς τοὺς ὀπαδοὺς των· εἶπαν μάλιστα εἰς αὐτοὺς, Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε. (Ἰωάν. ις'. 33). Τοῦτο δὲ τόσον μάλλον εἶναι ἀξιοσημείωτον, καθ' ὅσον ἀνέκαθεν ἐφρόνουν οἱ Ἰουδαῖοι ὅτι ἡ κοσμικὴ εὐδαιμονία εἶναι σημεῖον τῆς εὐνοίας τοῦ Θεοῦ· ἐπεὶ δὲ τοιαύτας ἀμοιβὰς ἐπηγγέλλετο ὁ Μωσαϊκὸς νόμος. Αἱ εἰς τὴν παρούσαν λοιπὸν ζωὴν σκληραγωγίαι καὶ θλίψεις, τὰς ὁποίας ἐλέγετο εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ἀνάγκη πᾶσα νὰ προσδοκῶσιν, ἂν γένωσι Χριστιανοί, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἦσαν ἀποτρεπτικά, διήγειρον καὶ πρόληψιν εἰς τὸν νοῦν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὡς νὰ μὴν ἦτο δυνατόν οἱ τοιοῦτοι ἀληθῶς νὰ εὐνοῶνται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· κατὰ τὴν προφητείαν τοῦ Ἡσαΐου, Ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ, καὶ ἐν πληγῇ, καὶ ἐν κακώσει. (Νη'. 4). Ταῦτα πάντα λοιπὸν, πλάνοι ἢ ἐνθουσιασταὶ ἐξ ὁποιοῦδήποτε ἔθνους, πολὺ δὲ ἥττον ἐκ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ, ποσῶς δὲν ἤθελον φαντασθῆναι νὰ διδάξωσι.

Πάλιν· ἂν οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν ἐπίβουλοι καὶ δόλιοι, θέλοντες μὲν νὰ κολακεύωσι τὰς προλήψεις τῶν Ἰουδαίων διὰ νὰ κάμνωσι προσηλύτους, μὴ τολμῶντες δὲ νὰ ἀναγορεύσωσι τὸν Χριστὸν ὡς κοσμικὸν βασιλέα καὶ ἐλευθερωτὴν ἐκ φόβου μὴ παροξύνωσι τοὺς Ῥωμαίους, ἤθελον διδάσκειν τουλάχιστον ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἐμελλον νὰ ἔχωσι πνευματικὴν ὑπεροχὴν· τουτέστιν, ὅτι θρησκευτικῶς αὐτοὶ ἐμελλον ἔτι νὰ διαμένωσιν ὁ περισσύτερος λαὸς τοῦ Θεοῦ. Ἦθελον διδάσκειν ὅτι τὰ Ἱεροσόλυμα ἐμελλον εἰσεῖναι νὰ διαμένωσιν ἡ Ἁγία Πόλις, καὶ ὅτι ἅπαντες ὤφειλον εἰς αὐτήν νὰ ἐρχονται νὰ προσκυνῶσι καὶ νὰ προσφέρωσι θυσίας εἰς τὸν ναόν, καὶ νὰ φυλάτ-